

Næ, det, hr. Skaarup er ked af, tror jeg, er, at hr. Skaarup er kommet så sent med sit beslutningsforslag her, at det ikke rigtig er gået op for hr. Skaarup, at der faktisk er gennemført stramninger med hensyn til det, som hr. Skaarup ser som et problem, og som jeg er enig med hr. Skaarup i: at der er for mange undvigelses fra åbne fængsler.

Dér er praksis allerede ændret, og det er sket, inden hr. Skaarup fik sit beslutningsforslag til behandling her i Folketinget.

Og for så vidt angår dem, der udebliver fra påbegyndelse af afsoning, er det indskærpet, at det får konsekvenser, og dér får de allerede at vide i forbindelse med indkaldelsen til påbegyndelsen af afsoningen, at hvis de udebliver, skal de ikke regne med, at de kan få udgang, i hvert fald ikke i den første del af deres afsoningsperiode.

Så tingene er allerede gennemført, så hr. Skaarup behøver ikke at være så ked af debatten. Den har været udmærket, men tingene er altså allerede sat i gang.

Peter Skaarup (DF):

Jeg tror heller ikke rigtig, vi kommer videre med det her, så afslutningsvis vil jeg bare sige, at det er rigtigt, at der er sat nogle initiativer i gang, og det har jeg også rost flere gange her fra talerstolen, idet jeg har sagt, at det er godt, at man fra regeringens side er begyndt at se på det her.

Det er udmærket, men at gennemføre f.eks. bare det forslag, som Venstre, De Konservative og CD er kommet med, har man jo ikke ønsket. Og man vil altså heller ikke gennemføre det forslag, som vi debatterer her i dag, og som bl.a. drejer sig om at tillægge 25 pct. ekstra straf, når groft kriminelle flygter fra fængslerne.

Det er man ikke villig til, men det er det, jeg efterlyser, og det burde være klart for enhver, at det er det, vi har ønsket med denne debat, men det får vi altså ikke igennem, og det er bare beklageligt, at regeringen ikke vil være med til det. Men vi vil fortsat arbejde på, at det bliver til lovgivning, og vi håber på, at der efter næste valg bliver et flertal, der vil lave de her ting om, sådan at vi får en mere stram retspolitik i Danmark, som bl.a. betyder, at det skal koste mere at flygte fra fængslerne.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

17) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 111:

Forslag til folketingsbeslutning om at udstyre strafafsonere på udgang eller under prøveløsladelse med en elektronisk mikrochip.

Af Peter Skaarup (DF) m.fl.
(Fremsat 6/4 99).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Justitsministeren (Frank Jensen):

Ifølge forslaget fra Dansk Folkeparti opfordres regeringen til at fremsætte de fornødne lovforslag og foretage ændringer i administrative forskrifter med det formål at udstyre strafafsonere på udgang eller under prøveløsladelse med en elektronisk mikrochip. Det skal ifølge forslaget give myndighederne mulighed for at følge og kontrollere strafafsonernes færden.

Jeg mener, at forslaget nærmer sig det groteske i en sådan grad, at jeg ikke vil gå i enkelt-heder med at illustrere dette, og jeg tror, at enhver bare ved at se på titlen på forslaget er i stand til at se, hvad det er for groteske tanker, der ligger bag forslagsstillernes overvejelser om at fremsætte sådan et forslag.

Jeg vil i øvrigt gøre opmærksom på, at Kriminalforsorgen ud over den sikkerhedsmæssige opgave også har en behandlingsmæssig opgave, som gerne skulle resultere i, at de indsatte er mindre kriminalitetstruede efter afsoningen end ved indsættelsen i en af Kriminalforsorgens institutioner.

Blandt de grundlæggende principper for Kriminalforsorgens arbejde kan nævnes, at behandling af indsatte bl.a. skal bygge på selv-disciplinering, normalisering og ansvarlig-gørelse.

Princippet hviler på det overordnede synspunkt, at de indsatte så vidt muligt skal behandles som samfundets borgere i øvrigt og på den måde ansføres til at udvise ansvarlighed for egne handlinger.

Jeg mener, at det vil være i lodret strid med disse grundlæggende principper, hvis indsatte på udgang eller under prøveløsladelse skal have påmonteret en mikrochip eller en anden form for sender, så myndighederne hele tiden kan overvåge dem.

Forslaget ligger milevidt fra ideen om normalisering og ansvarliggørelse og vil snarere modvirke end bidrage til en resocialisering af straffefansnere.

Desuden giver de gældende regler mulighed for at træffe foranstaltninger med henblik på at undgå misbrug i forbindelse med udgang og prøveløsladelse. Det har jeg allerede redegjort for under den tidligere debat.

På den baggrund, og da mikrochip-ideen som nævnt strider mod hele resocialiserings-tanken, kan regeringen ikke støtte forslaget.

Dorte Bennedsen (S):

Når man har været medlem af Folketinget i mange år, har man set en del besynderlige forslag. At udstyre folk på udgang fra fængsler med en mikrochip, omtrent som man øremærker hunde, er dog et af de mere absurde og ubehagelige.

At give tilladelse til udgang og til prøveløsladelse er et meget væsentligt element i arbejdet for at undgå, at folk efter udstået afsoning falder tilbage til fornyet kriminalitet.

I 1998 blev der alene til uddannelse og til arbejde givet knap 18.000 udgange, og kun i en halv procent af tilfældene var der tale om misbrug. Og af disse misbrug bestod den helt overvejende del, langt mere end 90 pct. af dem, i, at den pågældende kom for sent hjem eller havde fået en tår over tørsten, når han dukkede op. Det var altså den type af misbrug og ikke, at de udeblev.

Kriminalforsorgen har et regelsæt til at reagere over for de ganske få, som ikke overholder spillereglerne, og det er absurd og ydmygende at reagere kollektivt over for alle, der får udgang. Og hvad værre er: Det er direkte skadeligt for resocialiseringsindsatsen.

Socialdemokratiet kan ikke støtte dette forslag.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

I modsætning til både ministeren og den socialdemokratiske ordfører synes jeg, der er en anden problemstilling, som gør sig gældende i det her, og jeg kunne da godt tænke mig at høre, om den ikke er indgået i overvejelserne. For som udgangspunkt er det jo imponerende, hvad der kan lade sig gøre i den »fagre nye verden«, og umiddelbart er det jo besnærende, men sagen er vel, at hvis der sidder nogle indsatte i de danske fængsler, hvor man er så meget i tvivl om, hvad de vil gøre, når de kommer på udgang, så bør man vel slet ikke sende dem på udgang, så bør myndighederne vel overveje, om de overhovedet skal have lov til at komme ud.

Hvis man vil følge den tankegang, er forslaget her vel egentlig helt overflødigt, for så skal de indsatte naturligvis slet ikke have lov til at komme ud. Og hvis det Kriminalforsorgen gjorde sit arbejde, som den bør gøre det, og som den jo også gør i stort set alle tilfælde, er den mikrochip vel helt overflødig, kan man sige.

Og det her forslag adskiller sig jo ganske væsentligt fra et helt andet forslag, nemlig forslaget om elektronisk hjemmefængsling, hvor der er tale om helt andre kriminalitetstyper osv., og hvor det jo er en helt anden type sanktion, man giver, men jeg skal bare høre, om det ikke er dér, vi bevæger os hen?

Forslaget er dybest set overflødigt.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Jeg kan helt følge hr. Tom Behnkes tilgang til det her, for det er jo sådan, som hr. Tom Behnke også var inde på, at forud for, at man får udgangstilladelse, foretages der en konkret vurdering, og forud for, at man bliver prøveløsladt, foretages der en konkret vurdering, og er der i Kriminalforsorgen mistanke om misbrug enten af udgangen eller af prøveløsladelsen, får man hverken tildelt udgang eller prøveløsladelse. Så dér har hr. Tom Behnke opfattet forholdene fuldstændig korrekt.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Justitsministeren var jo så lige heroppe med en lille bemærkning, men jeg tror ikke, man må spørge justitsministeren her, men så kan jeg jo spørge den socialdemokratiske ordfører, om det ikke er korrekt, at der er et problem på det her område.

Er det ikke korrekt, at der var flere politikredse, der i forbindelse med julen kunne rapportere om, at der var begået en hel del indbrud af nogle, som man betragtede som personer på udgang? Og er det ikke korrekt, at der ofte har været begået kriminalitet i forbindelse med udgange? Og synes Socialdemokratiet ikke på den baggrund, at det var værdt at overveje at give Kriminalforsorgen det vink, at det synes man der måske skulle gøres noget ved?

Og en mulighed var altså den her mikrochip eller lignende foranstaltninger, der kunne gøre, at man så nogenlunde kunne have styr på de enkelte fanger, som man kunne have mistanke om ville begå den slags kriminalitet.

Synes Socialdemokratiet ikke, det var en overvejelse værd?

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Det er jo rart at få et klart spørgsmål, som man kan svare klart på:

Nej, det er ikke korrekt. Der var enkelte politifolk, der meldte det, men politiledelsen har undersøgt det, og det er ikke korrekt.

Jeg mener, at der i forbindelse med de utallige udgange, der gives netop i forbindelse med julehøjtideligheden, var 10 tilfælde, og det var altså enkelte folk, der meldte det, men da man undersøgte sagen, viste det sig, at der ikke var hold i den.

Karsten Nonbo (V):

I Venstre mener vi, at udgang og prøveløsladelse kun skal ske i de tilfælde, hvor det er oplagt, at den indsatte ikke begår nye forbrydelser. Der skal skabes sikkerhed for, at udgang og prøveløsladelse er motiveret fra den indsattes side, og rigtigheden af den indsattes forklaringer om, hvad formålet med udgangen er, skal være efterprøvet. Så burde det ikke være nødvendigt med de omtalte chip.

Noget andet er, at vi nok kunne se på og lære lidt af de erfaringer, man har gjort i USA og Sverige. Jeg kunne godt tænke mig at vide noget mere om økonomien i forbindelse med de her chip, men jeg skal indrømme, jeg ser meget store problemer i den økonomi. Det er formentlig et dyrt elektronisk udstyr, vi skal have til at dække hele landet til benefice for nogle udgange og nogle prøveløsladelser, som åbenbart er givet på et usikkert grundlag, og så var der jo grund til at lade være med at give dem.

Vi ser også problemer i, at den prøveløsladte jo formentlig, ligesom han kan flygte fra et fængsel, også, når han er ude, kan afmontere sin chip, og hvad gælder så rent juridisk? Skal han kunne dømmes eller frikendes, hvis chippen har opholdt sig ét sted og han har opholdt sig et andet sted? Man kunne jo forestille sig, at han bortadopterede sin chip, så en god kammerat gik med chippen i øst, mens han selv sad på en bar i vest og hyggede sig, og politiet ledte efter ham i øst.

En anden ting er, at man påstår, at en udeblivelse bedre kan spores ved hjælp af en chip, men det virker diletantisk, for har han viljen til at udeblive, så har han også viljen til at afmontere chippen.

Der er også en anden glidebane, som man måske starter på med chippen, nemlig at det måske kan ende som en slags hjemmeafsoning frem for en afsoning inde bag murene, og det tror jeg ikke er Dansk Folkepartis mening med forslaget.

Jeg kunne levende forestille mig, at den person, som måske skulle have 4 måneder for hustruvold, kunne afsone dem derhjemme og være hustyrant stadig væk, og han kunne måske oven i købet få fruen til at hente øl til ham, mens han sad derhjemme.

Så jeg er bange for, at det her ud over at være dyrt også vil være en glidebane, hvor vi ender et helt andet sted, end Dansk Folkeparti formentlig havde tænkt sig at vi skulle ende.

Bendt Bendtsen (KF):

I Det Konservative Folkeparti har vi den holdning, at vi gerne vil have strammet yderligere op på prøveløsladelser og udgang. Derom kan der ikke være nogen tvivl, og jeg behøver ikke gentage, hvad jeg sagde under behandlingen af det forrige forslag.

Når man ser på det her forslag, kan man jo have den ene eller den anden holdning til det, men når man læser bemærkningerne til forslaget, føler man sig jo næsten hensat til landbruget, når man ser, at holdningen dér er, at mennesker skal mærkes, som man skriver i lovforslagets bemærkninger.

Der er jo heller ikke nogen beskrivelse af økonomien i det her forslag. Er det lige så dyrt som hjemmeafsoning? Kan det lade sig gøre? Og hvad koster det?

Og når vi så tænker på antallet af udgange set i forhold til den investering, politiet skulle til at bruge på at efterforske, om de pågældende

havde været på et indbrudssted, mener vi, at man med det her forslag har skudt fuldstændig over målet, og vi har egentlig heller ikke den holdning, at man skal rende og mærke mennesker.

Så vi kan ikke støtte forslaget.

Anne Baastrup (SF):

SF kan heller ikke støtte forslaget, og da vi diskuterede det i formiddags i SF's folketingsgruppe, var der nogle, der kom til at grine, vil jeg nok sige.

Sådan som jeg har forstået forslaget, skal vi have en satellit flyvende hen over Danmark, og den skal så holde øje med, hvor de folk, der har fået udgang, er. Men hvis man nu er kriminel og har fået lov til at få udgang og man så går i Magasin sammen med konen og køber julegaver til børnene og der så er en anden i Magasin, der stjæler noget, så står man altså i en uheldig situation, fordi man har været på det forkerte sted på det forkerte tidspunkt.

Er det det, der er meningen? Må man simpelt hen bare ikke være nogen steder?

Hvad hvis man går en tur op ad Strøget og der er nogle, der laver indbrud et eller andet sted dér? Eller hvad hvis man er på værtshus og der er nogle, der bliver slået ned udenfor?

Hvad er det for en kontrol, der kommer til at være? Jeg forstår simpelt hen ikke forslaget.

Og sådan som jeg kan regne det ud, svarer den investering, der skal til, altså til et sted mellem to og tre Storebæltsbroer, for sådan en satellit er ret dyr, skulle jeg hilse og sige. Og er det i det hele taget teknisk muligt?

Hvad er det egentlig, Dansk Folkeparti forestiller sig, når man ønsker at bekæmpe en eller anden form for kriminalitet med det her forslag?

Det er et latterligt forslag, og hovedproblemet og en af årsagerne til, at Dansk Folkeparti er kommet med forslaget, er, at kampagnen »Volden ud af Danmark« er gået gruelig galt for Dansk Folkeparti, og så har samtlige ansatte i Dansk Folkeparti fået besked på at komme med nogle nye kreative løsninger, og så kommer man med det her.

Men hvor i Danmark må man være med sådan en mikrochip, og hvad er meningen med den? Vil man kontrollere, hvor danskerne er? Skal vi alle sammen rende rundt med sådan en?

Det her er altså helt ude i skoven. SF støtter det i hvert fald ikke.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Jamen det er da glædeligt, at man har moret sig på SF's gruppemøde i dag. Det er jo altid rart, hvis man kan komme med nogle morsomme bemærkninger på de gruppemøder. Men der er faktisk noget alvor i det her forslag, og det hænger jo sammen med den kendsgerning, som også fru Anne Baastrup fra SF må notere sig, at for en del af de flugters vedkommende, der sker fra fængslerne, foregår det på den måde, at en person, der er på udgang, efterfølgende bliver ude, altså ikke kommer tilbage, når han eller hun skal tilbage til fængslet.

Dér er det så, vi foreslår, at man ved hjælp af sådan en chip godt kunne finde ud af, hvor den pågældende befinder sig i det tilfælde. For det kan jo ikke være rigtigt, at man er i en situation, hvor man ikke kan efterspore vedkommende, og at der går lang tid efter, at udeblivelsen har fundet sted, til den pågældende kommer tilbage igen. Faktisk er der jo tilfælde, hvor der er tale om måneder, og dér synes vi det her kunne være en god mulighed.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Der står i bemærkningerne, at man fra myndighedernes side skal kunne holde øje med, hvor folk er. Men hvis det er sådan, at ens nabo har begået kriminalitet, betyder det så, at man selv har et problem, fordi man tilfældigvis er på udgang og desværre er i nærheden, eller hvad er det, de her mikrochip rent faktisk skal bruges til?

Og hvad koster det? Har Dansk Folkeparti overhovedet overvejet, hvad der skal bruges af penge her, eller er Dansk Folkeparti fuldstændig ligeglad med pengene, bare kampagnen om, at de kriminelle er dumme, kan holdes kørende?

Anden næstformand (Henning Grove):

Hr. Peter Skaarup som ordfører.

Peter Skaarup (DF):

Ja, vi har selvfølgelig overvejet, hvad det her kan komme til at betyde, og jeg skal allerførst sige, at vi jo ikke taler om, at hele Danmarks befolkning skal udstyres med en sådan chip.

For det første er det de fanger, som er inde bag fængselsmurene, der overhovedet kan komme på tale. For det andet står der jo meget klart i forslaget, at det ikke er alle fangerne fra

de åbne fængsler, der skal udstyres med sådan en chip, og at det også kan være nogle fra de lukkede fængsler, hvis man har en formodning eller mistanke om, at de pågældende, som søger udgang, kan tænkes at ville udeblive fra en sådan udgang, f.eks. hvis det er sket tidligere.

Dér er det fuldstændig korrekt, som justitsministeren har sagt her i dag, at fængselsmyndighederne selvfølgelig i nogle tilfælde har mulighed for at undgå at tildele dem udgang, altså at fjerne muligheden for udgang, men det er lige så korrekt, at der for vores vedkommende i Dansk Folkeparti er et ønske om, at antallet af udgange skal begrænses, for vi synes, der gives for mange udgange i dag.

Og når vi nu ikke kan få flertal for dét – for det kan vi jo ikke, idet der er et flertal herinde bestående af regeringen og SF og Enhedslisten, som, hver eneste gang vi taler om de her ting, ikke vil være med til at begrænse muligheden for udgange – når vi nu ikke kan få flertal for at begrænse muligheden for udgange, så er det, vi siger: Jamen hvorfor så ikke fra politisk hold give et signal til fængselsmyndighederne, hvorefter myndighederne så kunne benytte sig af en sådan chip til ganske få mennesker?

Vi taler jo ikke om tusindvis af mennesker, vi taler om ganske få mennesker, hvor man kan være i tvivl om, og hvor der er politisk uenighed om, hvorvidt man skal give dem udgang eller ej, og dér er det så, vi siger: For at undgå den situation, at de pågældende bliver ude på udgangen, kan man i de tilfælde, hvor der er tvivl, udstyre de pågældende med en sådan chip.

De økonomiske konsekvenser mener jeg ikke er særlig omfattende, men det er selvfølgelig noget, vi må undersøge i forbindelse med udvalgsarbejdet. Men som sagt er der tale om meget få mennesker, og der er tale om de tilfælde, hvor der er tvivl, og hvor der også er politisk uenighed herinde på Christiansborg om, hvorvidt man skal sige ja eller nej til udgang i de pågældende tilfælde.

Dér ønsker vi altså at give det signal til fængselsmyndighederne, at man godt kan være lidt mere karrig med det, og hvis man ikke er det, og hvis man ikke følger det, som et ret stort mindretal herinde på Christiansborg mener, så kan man i hvert fald godt benytte sig af den mulighed her.

Og jeg vil selvfølgelig gerne give tilsagn til hr. Karsten Nonbo om, at det er klart, at økonomien skal undersøges til bunds i sådan noget,

inden man sætter det i gang. Men vi mener til gengæld, at man er nødt til at finde på nogle nye aktiviteter for at undgå, at de her personer, som er på udgange, fortsætter med at være på udgang og ikke kommer tilbage for at afsone den straf, som de har gjort sig berettigede til via en dom.

Så siger hr. Bendt Bendtsen, at De Konservative ikke rigtig kan støtte det her forslag, og det er selvfølgelig ærgerligt, men jeg tror, at vi i forbindelse med debatten i udvalget og de spørgsmål, der bliver rejst dér, måske bedre kan sandsynliggøre, at forslaget faktisk opfylder det, som De Konservative også gerne vil, nemlig sørge for, at dér, hvor der er tvivl, og dér, hvor de borgerlige partier herinde på Christiansborg gerne vil stramme betingelserne for at få udgang, dér kan man altså godt tage et initiativ som det her.

Eller det kunne være et andet initiativ. Det er jo ikke sådan, at vi mener, at det her er den endegyldige løsning. Der kunne også være andre initiativer, som så man kunne iværksætte i samarbejde for at få gjort kål på de problemer, der er på det her område.

Så vil jeg gentage noget, som har været rejst mange gange på Christiansborg, men som stadig væk piner os i Dansk Folkeparti, og det er altså de mange udgange, som en person som Jønke jo fik, også under den rockerkrig, der fandt sted, og hvor mange havde en fornemmelse af, at der sagtens kunne være tale om, at der i hvert fald rent planlægningsmæssigt kunne blive begået kriminalitet, foruden at den pågældende person jo også gang på gang fik udgang til foredrag og til biblioteksbesøg og adgang til at skrive bøger osv. osv. – et forhold, som der burde være strammet op på for lang tid siden, og hvor vi også mener, at det havde været berettiget, at man, hvis man endelig skulle bevilge de udgange, så havde forsynet den pågældende med en chip i den periode.

Så siger SF's ordfører, fru Anne Baastrup, at det er, fordi Dansk Folkepartis kampagne »Volden ud af Danmark« er blevet en fiasko, vi fremsætter det her forslag.

Det synes jeg langt fra fru Anne Baastrup har ret i. Faktisk har kampagnen »Volden ud af Danmark« efter vores opfattelse medført en tiltrængt debat i det danske samfund, ikke bare på Christiansborg, men også ude blandt befolkningen, hvor man gang på gang har fået gode diskussioner i gang, og hvor der har været reaktioner, som har betydet, at regeringen er

blevet presset til at gennemføre forskellige stramminger.

Det er jo ikke uden grund, at Folketinget f.eks. netop har vedtaget, at Kriminalforsorgen skal have så øgede midler, som den heldigvis har fået, og som vi har bakket op.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Nu er vi jo i samme situation, som vi var under det forrige forslag: at vi diskuterer et trykt forslag med bemærkninger, men at hr. Peter Skaarup så glider, når han får ordet. Men det hænger måske sammen med, at forslaget mere er tænkt som en populistisk markering, end man egentlig har interesseret sig for detaljerne.

Hr. Peter Skaarup står her og siger, at det er meget, meget få, der skal have en mikrochip, og det bliver gentaget, at det er meget, meget få, men i bemærkningerne står der, at det må »overvejes, om alle afsonere på udgang eller under prøveløsladelse skal udstyres med en mikrochip, om det blot skal være et vist udsnit, eller om der skal foretages en bedømmelse i hvert enkelt tilfælde.«

Dog er der en gruppe, der »automatisk« skal »udstyres med en mikrochip«, nemlig dem, der har begået »grov kriminalitet«.

»Endvidere må et større, tilfældigt valgt antal indsatte udstyres med en mikrochip for at komme de tilfælde til livs, hvor en indsat blot udebliver, og hvor man ikke umiddelbart på forhånd har kunnet forudse dette.«

Der er jo ikke nogen sammenhæng mellem det, der bliver sagt fra talerstolen, og det, der står her.

Det, der er realiteten, er, at dér, hvor man har en mistanke om, at der kan forekomme en udeblivelse, hvor der bliver begået kriminalitet, får den pågældende faktisk ikke sin udgang. Men det er lidt typisk, at hr. Skaarup glider lidt rundt mod så det ene, så det andet og så det tredje argument, hvis han øjner, at han kan få nogle med sig, og det gør det jo ikke nemmere at diskutere med ham.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Det er jo ikke nogen velbevaret hemmelighed, at der er ret stor forskel på den retspolitik, som fru Dorte Bennedsen og Socialdemokratiet ønsker sig, og den retspolitik, som Dansk Folkeparti gerne vil have, og det kom jo også til udtryk ved oplæsningen fra det her forslag, hvor

det ligesom skulle fremstilles, som om Dansk Folkeparti er på fuldstændig galt spor.

Men lad mig blot sige én gang for alle, at det ikke er vores tanke, at alle inden for fængslerne skal udstyres med de her chip under udgange, men at vi har peget på, at der er problemer med udgangene, fordi mange udebliver fra fængslet, efter at udgangen er overstået, og at det er dér, vi mener det kan være en god idé, at personer, der er dømt for grov kriminalitet såsom røveri, vold, voldtægt og tilsvarende, altså bliver udstyret med de her chip, men dermed har jeg ikke sagt, at alle inden for fængselsystemet skal udstyres med sådan nogle chip.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Jeg vil gerne og med taknemlighed bekræfte, at Socialdemokratiets retspolitik ligger ret langt fra Dansk Folkepartis, men det var nu ikke det, der var mit tema. Mit tema var faktisk, at Dansk Folkepartis skriftlige udsagn ligger langt fra Dansk Folkepartis mundtlige udsagn. For når hr. Peter Skaarup går herop og siger, at det skal være meget, meget få, stemmer det altså dårligt med, at han skriver: »Endvidere må et større, tilfældigt antal indsatte udstyres med en mikrochip.« Udsagnene hænger ikke sammen.

Men jeg tillod mig også at antyde før, at jeg heller ikke ved, hvor meget interesse hr. Peter Skaarup har for det, for det er nok mere et markeringsflag, der viftes med, men det gør det i hvert fald svært for os andre at forholde os til det. For hvad er det, hr. Peter Skaarup mener? Skal vi tro på det trykte ord, eller skal vi ikke tro på det trykte ord?

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Det er da fuldstændig rigtigt, at der i bemærkningerne til forslaget står, at vi ud over det antal, jeg har nævnt, også godt kunne tænke os at udstyre et tilfældigt antal udvalgte personer, der er på udgang, med de her chip, men det er jo simpelt hen, fordi det er en ny måde at gøre det her på, og derfor mener vi, at der også er behov for nogle tilfældige udsnit for at teste en sådan chip, inden man sætter himmel og jord i bevægelse.

Men grunden til, at jeg siger heroppe fra talerstolen, at der er tvivl i Folketinget, og at der er partier herinde, der ønsker, at udgangene bliver begrænset, er jo, at jeg gerne vil anskueliggøre over for fru Dorte Bennedsen, at der alt-

så blandt de borgerlige partier i hvert fald er et ønske om, at de her udgange bliver begrænset.

Måske er man ikke fuldstændig enig om, at det lige nøjagtig skal være på den måde, men der er i hvert fald et stort ønske om det, men det ønsker regeringen ikke at medvirke til, og derfor kan jeg stadig væk kun efterlyse, hvad regeringen så vil gøre ved det antal personer, der udebliver efter en udgang og derfor er uden for fængselsmurene.

Sonja Albrink (CD):

I CD synes vi en gang imellem, at der måske kan være for meget automatik i forbindelse med både udgang og prøveløsladelse, men til gengæld er vi meget uenige i dette forslag, og det gælder både argumentationen og selve udmåntningen af forslaget.

Vi vil da ikke afvise, at man måske på andre områder kunne anvende en mikrochip til at konstatere, hvor en given person befinder sig, men ikke ved tvang.

Det er i hvert fald ikke noget, der skal bruges på den her foreslåede måde, og vi har absolut ikke brug for nogen ringmærkning af indsatte.

Vi har til gengæld brug for nogle retningslinjer, hvorefter der i forbindelse med tilladelse til udgang og i forbindelse med prøveløsladelse foretages en konkret vurdering af den indsatte farlighed og adfærd samt af risikoen for en ny kriminel løbebane på fri fod. Og der kan altså ikke argumenteres med, som forslagsstillerne gør, at når nu ikke reglerne er gode nok, ja, så må man jo bruge nogle andre løsninger, bl.a. den omtalte mikrochip.

Selv om man ikke sympatiserer med forslaget, kunne man måske endda have forstået argumentationen, hvis det kun var de indsatte, som er på udgang, der skulle omfattes. Det ville da give en smule mening. Derimod er det jo ikke meningen, at de prøveløsladte skal komme tilbage til afsoningen, og de har som sådan kun lidt at flygte fra.

Der er naturligvis altid en risiko for, at der bliver begået ny kriminalitet, men til det formål har politiet nøjagtig de samme efterforskningsmuligheder, som de har i forhold til alle øvrige borgere. Der er absolut ingen grund til på sådan et generelt grundlag som en prøveløsladelse pr. automatik at mistænkeliggøre en bestemt gruppe mennesker, og det er jo i bund og grund det, der ligger i forslaget.

Vi synes som sagt, forslaget er alt for vidtgående. Meningen med udgangen er jo trods

alt, at den indsatte skal indrømmes en vis frihed til bl.a. familien. Jeg tror ikke, det gavner nogen tro på eller sympati for systemet, hvis man konstant skal være overvåget. Som jeg sagde for lidt siden: Skulle der være et konkret holdpunkt for, at en indsat ville begå kriminalitet under udgang, bør vedkommende slet ikke have udgang. Det er dér, der skal sættes ind, og ikke ved hjælp af et overvågningsapparat.

Vi kan som sagt ikke støtte forslaget.

Jann Sjursen (KRF):

Vi kan fra Kristeligt Folkepartis side ikke støtte Dansk Folkepartis forslag. Jeg synes, det er værd at understrege, at når nogle får tildelt udgang og når nogle bliver prøveløsladt, så sker det på baggrund af en konkret vurdering, og det sker på baggrund af, at man er sikker på, at de indsatte ikke begår nye forbrydelser. Kun i sådanne tilfælde får man meddelt udgang eller prøveløsladelse.

Og så mener vi, at meningen med en udgangstilladelse eller en prøveløsladelse jo netop især er, at den indsatte bliver indrømmet visse friheder, og at man rent faktisk prøver den indsatte, om jeg så må sige, og så skal man ikke tage fat på mikrochip osv., for så har man jo allerede sagt: Vi tror ikke på dig. Så er der jo ikke nogen mening med en prøveløsladelse, og så er der ikke nogen mening med en udgang.

Jeg synes, der er utrolig mange løse, flagrende ender i Dansk Folkepartis forslag. Når man siger, at indsatte, som man efter en konkret vurdering frygter vil begå fornyet kriminalitet, ligeledes må skulle udstyres med en mikrochip, vil det så sige, at Dansk Folkeparti rent faktisk mener, at indsatte, som man frygter vil begå ny kriminalitet, faktisk skal prøveløslades eller faktisk skal have udgangstilladelse; man skal bare lige huske at udstyre dem med en mikrochip? Er det det, Dansk Folkeparti vil?

Jeg synes ikke, der er hverken hoved eller hale i Dansk Folkepartis forslag, og dertil kommer så, at vi ikke fra Kristeligt Folkepartis side bryder os om at bruge et sådant redskab, en elektronisk mikrochip, til at mærke mennesker med, uanset om de i forvejen er dømte eller ej for den sags skyld.

Elisabeth Arnold (RV):

Det Radikale Venstre kan heller ikke støtte forslaget her. Vi havde, ligesom det var beskrevet om Socialistisk Folkepartis gruppe, også et par muntre bemærkninger til forslaget her, fordi vi

også synes, at det har temmelig vide perspektiver.

Hvis man tager fat i bemærkningerne, hvor der står, at en gennemførelse af forslaget vil indebære flere fordele, så kunne man jo lige så godt sige, at hvis det var det med at kunne overvåge personer, der var fordelene, så var der mange andre grupper i samfundet, man med fordel kunne anbringe sådan en chip hos: selvfølgelig fanger i fængslerne, men også plejehjemsbeboere, der flakker rundt efter at være gået fra plejehjemmet, små børn, der løber væk, skolebørn, der ikke går lige hjem fra skole, ægtemænd, der har for meget overarbejde og kommer for sent hjem, osv. osv.

Der kan være masser af fordele ved sådan en chip, som gør, at vi alle sammen ved, hvor hinanden er. Men det er nok ikke det, der helt er meningen med hr. Peter Skaarups forslag. Vi kender det jo fra mærkning af isbjørne og sæler og trækfugle, men jeg synes, at det er helt malplaceret i forbindelse med indsatte.

Når man har udgang fra en fængselsstraf, skal man naturligvis forsøge at leve så normalt som muligt, og det kan man ikke, når man er overvåget, og derfor skal det være prøven på, om man kan leve et normalt liv, der skal være afgørende for, hvornår man kan blive prøveløsladt eller komme på udgang, og det skal ikke besmittes af, at der også prøves nogle tekniske fif, for at man skal vide, at man er overvåget hele tiden.

Løsningen på det problem, som har foranlediget Dansk Folkeparti til at fremsætte forslaget, er naturligvis at styrke Kriminalforsorgen i frihed, den del af Kriminalforsorgen, som har at gøre med opfølgning af de løsladte, de prøveløsladte og de rigtigt løsladte fanger, sådan at de har et sted, hvor de kan henvende sig, et sted hvor der bliver fulgt op på, om de får job, om de får bolig, om de får et socialt liv, som gør, at de kan holde sig kriminalitetsfri fremover.

Det forslag her er i hvert fald fuldstændig umuligt, og Det Radikale Venstre kan som sagt ikke støtte det.

Peter Skaarup (DF):

Jeg skal lige afslutningsvis komme med nogle kommentarer til de ordførere, der har været heroppe.

Fru Sonja Albrink fra CD efterlyser andre løsninger på det her problem, og det er jo også rigtigt nok, at CD er blandt de partier, der gerne

ønsker sig stramminger i mulighederne for at få udgange, og det støtter vi selvfølgelig også fuldt ud i Dansk Folkeparti. Vi kan bare konstatere, at der ikke er flertal herinde på Christiansborg – formentlig frem til næste folketingsvalg – for det forslag, som også Venstre og De Konservative støtter og, går jeg ud fra, også Kristeligt Folkeparti.

Jamen, så må vi jo prøve på at tænke nogle alternative tanker, for der er altså 3 år til næste folketingsvalg, hvor vi kan håbe på at der bliver en borgerlig regering, og da må vi prøve på at ændre nogle signaler og så prøve på at komme med nogle alternative løsningsforslag. Og det her forslag er et udtryk for nogle alternative løsningsforslag, som vi håbede på kunne tiltale nogle af de partier, som normalt er svære at få i tale, når det gælder stramminger inden for retspolitikken.

Det har jo desværre også vist sig, at fru Elisabeth Arnold fra Det Radikale Venstre heller ikke ønsker at støtte et forslag som det her. Men det kunne da godt være, at vi så kunne finde nogle andre forslag, som Det Radikale Venstre kunne støtte, når det gælder mulighederne for at stoppe de her udgangstilladelser, i hvert fald de udgangstilladelser, der medfører, at pågældende, der er på udgang, ikke kommer tilbage for at afsone sin straf i fængslet.

Det burde jo være et ønske, som alle partier egentlig delte, at man skulle prøve at komme omkring de forhold.

Så er hr. Jann Sjørnsen inde på, at han ikke kan støtte det her forslag. Det er så bare ærgerligt, at Kristeligt Folkeparti også vil medvirke til, at der er flere, der – hvis ikke et forslag som det her eller andre forslag kommer igennem – kan udeblive fra de fængselsdage, som de skulle have, og som de jo har fået dom for.

Men i det store og hele er forslaget her et udtryk for, at vi som politikere herinde på Christiansborg må prøve på at forstå, at der altså uden for de her tykke mure er et ønske om – som det også var tilfældet med det forslag, vi behandlede tidligere i dag – at stramme op inden for det retspolitiske område, så vi ikke skal tolerere sådan noget som fangeflugter i det omfang, det sker i dag; så vi ikke skal tolerere udgangstilladelser i det omfang, det sker i i dag, når det medfører de her mange flugter fra udgangene, altså at man ikke kommer tilbage og afsoner sin straf.

Vi bliver nødt til at prøve at finde nogle initiativer, der kan gøre, at vi kan rette op på de

forhold. Om det så er mikrochippen, som vi har foreslået, eller regeringen på et tidspunkt kan komme med nogle initiativer, der er anderledes, men får den samme virkning, er svært at vurdere i dag; men vi kan bare konstatere, at det er nødvendigt, hvis den retsbevidsthed, der er ude i befolkningen, ligesom skal forplante sig herinde på et eller andet tidspunkt, at rette op på de her forhold.

Og som med det tidligere forslag kan jeg jo selvfølgelig også bare håbe på, at vi i hvert fald, når det gælder begrænsningen af de her udgange, kan få en anden regering efter næste folketingsvalg, for det virker, bl.a. efter en debat som den, vi har haft i dag, som at slå i en dyne over for både SF og Enhedslisten, som slet ikke har taget ordet i dag og ikke ønsker at være til stede. Og også over for regeringen virker det som at slå i en dyne, men vi kan håbe på, at årene vil gå, og at regeringen vil komme til fornuft, eller at vi får en anden regering, der kan rette op på det her.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

18) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 118:

Forslag til folketingsbeslutning om forbedring af borgernes retssikkerhed over for den offentlige forvaltning.

Af Aage Frandsen (SF) og Søren Søndergaard (EL) m.fl.

(Fremsat 9/4 99).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Justitsministeren (Frank Jensen):

Beslutningsforslaget går ud på, at regeringen inden folketingsårets udgang skal nedsætte en kommission, der i løbet af 2 år skal komme med forslag til fornødne ændringer af lovgivningen, administrative strukturer og praksis samt uddannelse og instruktion af forvaltningspersonale.

Alt det skal ifølge forslaget ske med henblik på at forbedre borgernes retssikkerhed over for den offentlige forvaltning.

Regeringen er enig i sigtet med forslaget, nemlig at sikre borgerne bedst mulig retssikkerhed i forhold til den offentlige forvaltning. Regeringen kan imidlertid ikke støtte beslutningsforslaget. Det skyldes, at nedsættelsen af en retssikkerhedskommission med en så bred vifte af forskelligartede opgaver ikke er et egnet middel efter regeringens opfattelse. Borgernes retssikkerhed varetages efter regeringens opfattelse bedst gennem målrettet, effektivt og konkret arbejde på de enkelte områder.

Jeg vil gerne knytte nogle bemærkninger til de retssikkerhedsmæssige temaer, der er fremhævet i forslagens bemærkninger:

Ifølge forslaget skal en kommission bl.a. overveje spørgsmål om udarbejdelse af regler om tvangsindgreb uden for strafferetsplejen. Det spørgsmål er imidlertid allerede nærmere behandlet i en betænkning af samme navn, afgivet af et udvalg under nu afdøde professor, dr.jur. Bent Christensens ledelse.

Heri har man ikke generelt kunnet anbefale lovregler på området. Udvalget lægger herved vægt på, at forvaltningsretten er et stort og meget forskelligartet retsområde, for hvilket det ikke er hensigtsmæssigt at udforme en generel regulering. Samtidig henleder udvalget opmærksomheden på, at det ved ny og ændret lovgivning om sådanne indgreb bør vurderes, om de beføjelser, der skønnes tillagt myndighederne, er nødvendige.

Regeringens holdning er på linje hermed. Det vil sige, at spørgsmål om udformning af regler, der fastlægger myndighedernes adgang til at foretage tvangsindgreb uden for strafferetsplejen, bør behandles på baggrund af de særlige forhold og hensyn, der kan gøre sig gældende på de enkelte retsområder.

Lad mig i den forbindelse understrege, at Justitsministeriet ved sin gennemgang af de enkelte lovforslag indtager den holdning, at der